

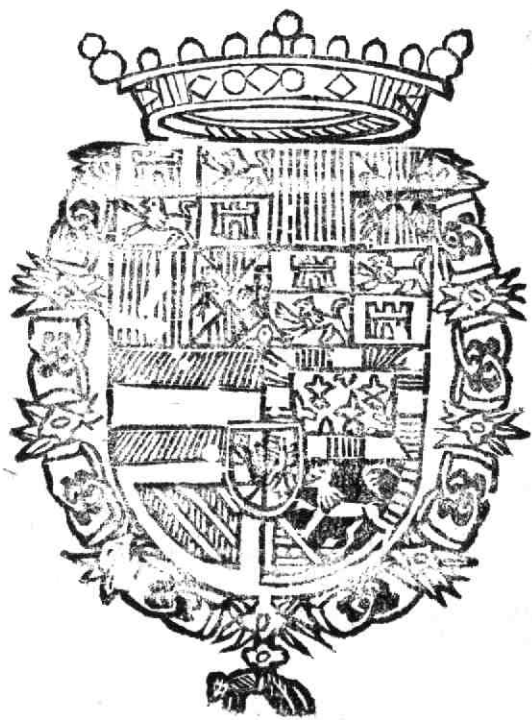
Ordonnantie ons heeren des conincx, inhoudende verbodt vanden coophandel mette gherebelleerde provintien

<https://hdl.handle.net/1874/10172>

221 55

ORDONNANTIE ONS HEEREN DES CONINCX.

Inhoudende verbodt vanden Coophandel
mette gherebellerde Provincien.

EERST TOT BREVSSEL,

By Huybrecht Anthoon/gheswozen Boeck-drucker van
den Hobe / Anno 1625. Met Privilegie.

Ende nu't Vtrecht, By Ian Amelisz, in't vergulde A, B, C. Met Consent.

PHILIPS by der gratie Gods/Coninck van Castilien/
 van Leon/van Aragon/van beyde de Sicilien van Hierusalem
 van Portugal/van Navarre/van Granada/vā
 Coleten/van Valentien/van Gallitien/vande Mailloz-
 ken/van Sevilien/van Sardinien/vā Cozdube/vā Coz-
 syke/van Murcie/van Jaen/vande Algarben/van Algesire/van Si-
 bzaltar/vande Eplandē dā Canarien/vā Indiē/so Orientale als Oc-
 cidentale/vande Eplanden en vasten lande der Zee Oceane. Certz
 Hertoch vā Oostenrijc/Hertoge vā Burgondien/van Lothzic/van
 Brabant/van Limbourgh/van Luxembourgh/van Gelre/ende van
 Milanen/Erave van Habsbourg/van Vlaenderē/van Artois/van
 Burgundien/Palsgrave van Chirol/van Henegouwē/van Holland/
 van Zeelant/van Namen ende van Zuchen/Prince van Swabe/
 Marckgrave des Heylich Rijcx van Roome/Heere vā Brabant vā
 Salins/van Mechelen/vande Stadt Sieden en Landen van Wt-
 recht/Overpffel ende Gzorninge/ende Dominateur in Alsie ende Af-
 fricken. Allen den genē die dese tegenwoordige sien sullē saluyt. Also
 de inwoonders van onse gerebelleerde Provincie/misbruyckēde onse
 toelatinge ende verdragh/vande continuatie/vande traffijcke ende
 coophandel/onder licentē tusschen onse goede gehoorzaeme Onder-
 saten ende hen/hen verboođert hebbē somtijts te sluyten dē voorsz.
 Coophandel ende somtijts den selven te openē/ende dat ten pfecte
 van alsulcke waeren ende Coopmanschappen/als hen goet duncket/
 doende eenige reysen sluyten de passagie/ende innercomen vā sommi-
 ge Revierē ende daer na van anderē/naer hen wel behagen/en vol-
 gende de commoditeyten die sy hen daer van beloven/ende om te be-
 schadigen ende verhinderen de Landen van onse ghehoorzaamheyt/
 en onse goede Onderlaten/gelijc ooc nu onlancz zy hebben verboođt
 alle Coophandel/ende traffijck naer onse Steden van 's Hertogen-
 Bossche ende Breda. Ende alsoo daer gheene oorzaecke noch redene
 en is/alsoo lange dat zy afgesneden blijven van onse oprechtē onder-
 danicheyt/hen toe te laten eenige vrycht vande voorsz. traffijck ende
 Coophandel.

I.

DOEN TE WETEN, Dat de saecken voorsz. overgumerckt/
 wy hebben by advyse van onse Raeden van Staete/Secretē/ende

Financien / ende by deliberatie van onse seer lieve ende seer beminde
goede Hoeye Hevrouwe Isabel Clara Eugenia by der gratie Gods/
Infante van Spaignien / etc. vernieuwende de Edicten en Placcatē
hier voorsz. gepubliceert op het verbodt van alle traffick en coop-
handel / mette voorsz. Rebellen / ende namentlyck die vanden negen-
sten february dupsent vijf hondert negen-en-tnegentich / ende van-
den vier en twintichste Novembrys dupsent ses hondert / anderwaer
verboden ende verbieden wel expresselyck by desen te scryden buere
oft transporteren naer de voorsz. gerebelleerde Provincie / tijt te Lan-
de / ter Zee / oft dooz het soet Water / en naementlyck dooz de Rivie-
ren vande Schelde / Maese / Rhijn / Lippe / ende Gemse / en dooz alle
andere passagien ofte wege directelyck oft indirectelyck eenich gelt/
Gerwaeren / Coopmanschappen / waeren ofte andere diagen / hoeda-
nich die souden mogen zyn ofte mogen wesen / noch ooc vā de voorsz.
gerebelleerde Provincien te brengen oft doen inne comen eenige din-
gē oft Coopmanschappē zijnde van hen gewas oft hant-werck / oft
hebbende daer dooz ghepasseert niet uptgesteken oft gereserveert.

I I.

Alles op pene van confiscatie vande voorsz. dingen / Waeren ende
Coopmanschappen ende namentlyck vande Wagens / Kerren ende
Peerden ende van het vier-dobbel vande weerde / te bedeylen / te we-
ten de gheheele helft ten profyte vanden aenbrengher ende v'andere
helft tusschen onsen Fisique / ende Officier die het exploit gedaen sal
hebben / en boven dien van eenwelijck gebannen te worden van alle
de Landen van onse onderdanicheyt / ende van sulcke andere arbi-
traele ende swaerdere pene al men daer toe sal vinden te behooren
naer den hepsch vande sake / ende de importancie vande transgressie
van dit teghenwoordich Edict.

I I I.

Verclarende dat het voorsz. Banissement sal worden gedaen op
pene vande Galge en dat de selve sal promptelyck geexecuteert wor-
den tegen die gene die het selve sulken hebben gebroken / onder forme
noch figure van procs.

I V.

Dat oock vande voorsz. contrabentien / amenden / ende penen / en
t gene daer aen cleef / de judicature ende kennisse toe behooren sal de
com-

competentē rechter vande gene die het goet aengeslagē oft in arreste ghenomen sal hebben/ soo verre hy is van onse Onderlaten/ ende soo verre hy eē Vreemdelinc ware/ de kennisse sal toebehooren den Rechter vande plaerse daer 't voorsz. aenstaen oft arrest ghebeurt sal zijn/ ende dat by provisie/ ende totter tijdt toe dat daer anders inne voorszien sal zijn.

V:

Doozts soo hebben wy van als nu wederroepen/ en wederroepen midts desen/ allen permiffien/ Paspoorten/ gratien oozloften en Licentien/ geacordeert ende geotroneert ter contrarien/ ende particulierlijk de ghene vergunt totte Navigatie ende Visscherije/ al wien dat tot mach wesen.

V I.

Ende aengaende de Paspoorten vooz de Persoonen gaende ende comende/ 13) vā onse Onderlaten/ Vpandē oft Neutralen. Wy hebben de selve van gelijken wederroepen/ ende wederroepen midts desen behoudelijck dat wy gegeven hebbē/ ende geben den Impetranten van dien/ oozlof ende Licentie om wed: rom te keeren naer hunne residentie binnen den tijdt van twee Maenden te rekenen na de publicatie van dese.

V I I.

Ende alsoo men hier vooztijds ghewaer ge rozden is/ dat in bezoch van het voorsz. verbodt vele hen verboordert hebben over te brengen doen bueren oft comen in dese Landen van onse Onderdanicheydt/ dooz indirecte wegghen ende dooz de Landen van Vlaenderick/ Dupellandt ende andere Naebuerighe/ alle soorten van Waeren/ Coopmanschappen/ ende Sedwaren komende van de voorsz. gherebelleerde Prouincien/ oft van hunne adherenten/ soo van gesouten als drooghen/ Wilch en Boerhouck/ Water/ keele/ ende swerte Sreep. Willende daer inne voorszien ghelijck hier vooztijds is geschiet/ so hebben wy in gevolge vande voozgaende Placaten ende namentlijk van die vanden acht en twintichsten Septembris/ Dupsent vijf hondert negen en tnegentich/ ende vier en twintichsten Nobembris/ Dupsent ses hondert/ wederomme verboden/ ende verbi:den niet alleenelijck het innecomen/ maer oock de verkoopinge/ verjandelighe/ ende uytdeplen oft distributie van alle Waeren/ Coopmanschapa

manschappen/ Getwaren / ende van alle andere dingen ghewassen/
ghecomen / gemaect ofte gefozmeert inde voozsz. Landen van Hol-
lant/Zeelant/ en andere hen adhererende ende assisterende/ ofte dooz
de selve Landen gepasseert hebbende / en daer en hoben van alle an-
dere dingen ende Waren/comende van buyten gecontrereft/oft heb-
bende eenige gelijkenisse van het ghene datmen maectt inde voozsz.
ongehoorlaeme Landen/als Keesen/ghesouten oft drooghen Visch/
witten oft gedroogghden Herinck/zwer te Seep/Habberdaen/comen-
de vande nieuwe Landen/en diergelijke/al waert soo datmen wilde
doen blijkē dat de selve niet gecomen noch gebrocht en waren uytte
voozsz. gerebelleerde Landen/noch aldaer gemaectt/ende dat om te
schouwen alle sozten ende occasien van bedroch.

V I I I.

Alles op de penen ende amenden voozsz. so tot laste van diese sullē
oberbzengen/oft doen oberbzengen ende vercoopen/ als van de gene
diese zullen coopen / ende te bedeylen de voozsz. penen en amendē als
hoben.

I X:

Ende belanghende den verschen Zee-Visch / wy hebben om onse
Visschers/en die van onse nabueren/Seallieerde ende Vrienden niet
te interesseren/toegelaten dat den selven worde ontfangen/ vercochte
ende verdeypt in onse voozsz. Landen/mits datmen des noode zijnde/
doet blijken dat den voozsz. Visch gebangen is dooz onse Onderlatē
ofte nabueren/ende niet dooz onse vbanden.

X.

Ende om dies wille datmen hier vooztijts gewaer gewordē is/dat de
gierichept ende hooshept van sommige sulex is geweest/dat sy de voozsz.
verboden waren bedectelijck / secretelijck en dieffelijck hebben doen inne-
comen/selvs met toedoen vande Soldaten vande Garnisoenen/ende onder
allegatie dat sy quamen van buyt/oft ander gesocht pzetereft/so willen en
ordineren wy dat de voozsz. dingen niet en sullē mogē te coope gestelt noch
gecocht wordē/ten zy dat sy al voozsz. vercleert zijn van goeden buyte/met
kennisse van sake/ende dooz sententie vanden competenten Rechter/en dat
daer van blycke/ ende dat de voozsz. vercoopinge eerst gepubliceert zy ge-
weest dooz het stekē oft slaen vande Trompette ofte Trommel/en behou-
delijck oock dat niemant die en koope dan voozsz. zijn selven/ende zijn eygen
gebruyc/sonder die selve te mogē wederomme vercoopē/ tzy int heyme-
lijck oft openbaer/alles op de penen ende amenden/ende te applicieren als
hoben.

X I.

Ende begeerende te boozsien tot indenniteyt bande Cooplyuden/Wis-
schers/Wettewariers/en andere winckeliers oft vercoopers/hebbēde te-
genwoozdelijc in hunne macht/kees/Woter/ gesouten oft dzoogē Wisc/
Boerhozinck ofte Verinck/zwerte Zeep/ende andere Waren ofte Coop-
manschappen/zjnde van het gewas ofte hant-werck bande boozsz onge-
hoozsame Provincien/inne ghecomen zjnde dooz dit verbodt/en willende
des niet te min verhoedē het bedroch dat onder dit deersel soude mogē ge-
beuren/ wy hebben booz dese repse toegelaten eenen pegelijckē dat sy sul-
len vermogen de boozsz. Waeren te lossen/vercoopen ende uptdeplen/he-
houdelijck dat sy binnen den termijn van thien dagen naer de Publicatie
van dese de selve thoonen/ende overgeven by declaratie onder hen handt-
teecken aenden Officier bande plaetse/oft aen de gene die van zjnent we-
gen daer toe sullen ghestelt zjn/ende dat de vercoopinge geschiede binnen
dzye Maenden daer naer.

X I I.

Ende den boozsz. tijt geexpireert zjnde/sal al 'tgene men tē Dypse vā-
de boozsz. Cooplyuden/Wisc-coopers/Wettewaeriers/Vercoopers ende
Winckeliers binden sal/wozden geconfisqueert/en wantmen beint/ dat
pemanant naer de boozsz. dzy Maendē eenige diergelycke Waren vercocht
soude hebbē/sal by/bovē de boozsz. Confiscatie/gecondemneert wozden in
het vier dobbel vanden Dyzs bande vercoopinge/en den Cooper van ge-
lijcken/ende ghestraft mette Penen als boven.

X I I I.

Ende ten eynde dat dit tegenwoozdich Placcaet te beter onderhouden
wozde/ soo ordineren wy seer ernstelijck allen Gouverneurs/Officieren/
Rechteren ende Magistrate/van Landen/Steden/Sterckten/Rebieren/
Buggen/Habenen/en Passagien/ alle goede ende sozghvuldige toeficht
te nemē/ dat egeene goeden ofte Persoonē naer onse Vrandē en passeren/
noch van hen en komē/tegen dit tegenwoozdich verbodt/hen verbiedende
daer inne eenige conbinentie oft verdragh te gebuyckē/op pene van onse
indignatie ende van destitutie en privatie van henne lasten / staeten ende
Officien/ende van inhabil vercleert te wozden van alle andere Publijcke
lasten ende Officien/en van sulcke andere arbitrale straffe als men sal be-
binden te behooren. Ontbieden boozsz ende bevelen onsen seer liebē ende
getrouwen de Hooft Presidenten ende luydē van onsen Secreten en grooten
Raeden/Cancelier en luyden van onsen Gade van Zabant/Gouverneur
van Tymbozch/Walckenbozch/Daelhem/en andere onse Landē van
Overmaze/Gouverneur/President en luydē van onsen Gade vā Luxem-
bourg/Stadt-holder Cancelier en luyden van onsen Gade in Gelderland/
President en luyden van onsen Gade vā Vlaenderē/Gouverneur/Presi-
dent en luydē van onsen Gade van Artoys/Soot-balliu vā Penegouwe
ende

en lieden van onsen Ordinaris Raede tot Bergen/Gouverneur/ Presi-
dent ende lieden van onsen Raede tot Namen / Goitvelheur van Wyckel/
Donap/en Gubiers/Balliu van Doornic/ ende Doornesche/ Pzebest te
Comte tot Valencijs/Schouteth van Mechelen/ ende allen anderen onser
Rechteren en Officieren/ ende die van onsen Vassalen die dit aengien sal/
hunne Stedehouders ende elcke van hun besondere/dat sy dese onse tegē-
woordige Ordinantie van stonden aen ende alle andere saken uytgestelt/
doen vercondigen eenen pegelijck in zyn district/ ende inde plaetsen daer-
men het selve ghewoonlijck is te doene / op pene van hondert ponden van
beerlich grooten tyont voorsz. elcken dagh dat sy 'rselbe uytghestelt sullen
hebben/ ende van alle schaden ende interesten van onse ondersaten / indien
sy eenighe daer by gheleden sullen hebben/De welcke pene wy ordineren
onse Procureurs Fiscalen te vervolgen met alle neersticheyt/om daer vā
reckerlinge te houden t'onser p. ofyite/by gebreke van welckē wy het sel-
be op hun sullen verhalen/in hanner eygen naem. Ende de voorsz. Publi-
catie gedaen zijnde/ontbieden ende bevelen wy onse voorsz. Raden en an-
dere/ dat sy dese onse voorsz. Ordinantie/ onderhouden ende observeren/
volghens hare vorme ende inhouden/ sonder eenigh fabeur/ dissimulatie
oft verdrach. Want ons also gelieft. Des t'oirconden so hebben wy on-
sen zegel hier aen doen hangen. Gegeven in onse Stadt van Brussel den
negen-en-twintichsten July/ int Jaer ons Heeren duysent ses hondert
vijf-en-twintich. Ende van onse lijcken het vijfde. Separapheert Ma.
Vt. Op de plijcke stont geschreuen aldus: By den Coninck in zynen Raede,
ende was onderteeckent Verreyken. Ende was het voorsz. Placcaet ghe-
segelt metten grooten Seghel van zijne Majestejt/in rooden wasse uyt-
hangende in dubbelen steerte van Perckement.